

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr.Boženy Gestenové a soudců JUDr.Hany Kůrkové a Mgr.Jiřího Vilda, ve věci žalobce **Zápotocký, s.r.o.**, se sídlem Mašřov, Revoluční 156, zastoupeného JUDr.Jaroslavem Trkovským, advokátem v Lounech, proti žalovanému **Myslivecké sdružení Nepomyšl**, se sídlem Nepomyšl 9, zastoupenému JUDr.Miroslavem Zrůstem, advokátem v Lounech, pro 39.428,- Kč s příslušenstvím, k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Lounech ze dne 24.9.2004, čj.11 C 1150/2002 - 93, **t a k t o :**

I. Rozsudek okresního soudu se v napadené části **m ě n í** tak, že žaloba na zaplacení částky 37.060,-Kč s 4% úrokem od 18.10.2002 do zaplacení, se **z a m í t á**.

II. Žalobce je povinen zaplatit České republice - Okresnímu soudu v Lounech, na nákladech zálohovaných státem, 5.713,-Kč, ve lhůtě 15ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému, na náhradu nákladů za řízení před soudy obou stupňů 26.115,-Kč do 15ti dnů od právní moci tohoto rozsudku, na účet JUDr.Miroslava Zrůsta, advokáta v Lounech.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem uložil okresní soud žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 37.060,-Kč s 4% úrokem z prodlení počínaje od 18.10.2002 do zaplacení a nahradit mu náklady řízení ve výši 13.542,-Kč, vše do 15ti dnů od právní moci rozsudku. Do částky 2.368,-Kč, jakož i ve zbylé části požadovaného příslušenství, žalobu zamítl. Současně uložil účastníkům povinnost náhrady nákladů zálohovaných státem, a to žalobci částku 343,-Kč a žalovanému částku 5.370,-Kč.

Svým odvoláním se žalovaný domáhal změny napadeného rozsudku tak, že žaloba se zamítá. Namítl nesprávnost hodnocení provedených důkazů okresním soudem a nesprávnost právního závěru o zachování zákonné 20ti denní prekluzivní lhůty k uplatnění nároku na náhradu škody, jakož i jednoměsíční lhůty k podání předmětné žaloby žalobcem. Současně zpochybnil správnost závěrů o výši vzniklé škody. V zamítavé části nebyl rozsudek odvoláním napaden, nabyt právní moci a krajský soud ho proto nepřezkoumával.

Žalobce navrhl potvrzení napadeného rozsudku s odkazem na jeho věcnou správnost.

V projednávané věci uplatnil žalobce, s odkazem na § 55 zák.č. 449/2001 Sb. o myslivosti, nárok na náhradu škody způsobené zvěří na ozimé pšenici, vysázené na jím pronajatém poli, nacházejícím se v honitbě užívané žalovaným. Uvedl, že škoda byla způsobena černou zvěří, přičemž její rozsah byl stanoven odborným posudkem Ing.J. [redacted], jenž, v průběhu sklizně, posoudil míru poškození pšenice černou zvěří, oproti poškození, jež bylo na poli způsobeno povětrnostními vlivy. Posudkem vyčíslenou škodu ve výši 37.060,-Kč odmítl žalovaný uhradit. V průběhu řízení rozšířil žalobce žalobu o částku 2.368,-Kč, kterou zaplatil Ing.J. [redacted] za vypracovaný posudek. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby zejména s námitkou, že v daném případě nebyly dodrženy lhůty, upravené ust. § 55 zák. o myslivosti a nárok je tudíž prekludován. Okresní soud provedl rozsáhlé dokazování, zejm. výsledkem statutárních zástupců účastníků, výsledkem svědků, zejm. z řad členů mysliveckého sdružení, dopisem žalobce z 20.6.2002, zápisem o jednání účastníků z 23.7.2002, fakturami, vystavenými žalobcem, odborným posudkem Ing.Františka J. [redacted] a jeho výsledkem, posudkem Prof. Ing. Jaroslavy V. [redacted] CSc., znalkyně v oboru zemědělství, zprávou

rometeorologického ústavu a poté, do částky 37.060,-Kč, žalobě vyhověl. Dospěl k závěru, že na poli, situovaném na pozemku č.3400/1 v obci a k.ú. Nepomyšl, který má žalobce v nájmu a který koncem roku 2001 osadil ozimou pšenicí, vznikla v r.2002 škoda a to především díky vlivům počasí, jak to vyplývá ze zprávy meteorologů a posudku Ing.J. [redacted] a také díky působení černé zvěře, jak vyplývá z posudku Ing.J. [redacted], potvrzeného soudem ustanovenou znalkyní. Pokud svědci z řad členů žalovaného tvrdili, že škoda na poli byla způsobena pouze povětrnostními vlivy, popř. že, byla-li způsobena zvěří, pak v minimálním rozsahu a zejména předtím, než žalovaný učinil opatření proti vzniku škody, pak tím, dle soudu současně připouštěli, že na poli se černá zvěř pohybovala (vyskytovala) a tudíž je nepochybné, že škodu zde působila. Pokud se jedná o rozsah zvěří způsobené škody, dle soudu byl prokázán oběma zmíněnými posudky. Dále okresní soud dovodil, že prekluzivní lhůty upravené ust. § 55 zákona o myslivosti, žalobce dodržel, když škoda vznikla 6.7.2002, tj. ke dni ukončení sklizně, tedy v okamžiku, kdy ji bylo možno vyčíslit. Ing.J. [redacted] vyčíslené škodě byl žalovaný vyrozuměn fakturou z 9.8.2002 a žaloba byla dána v průběhu tříměsíční lhůty následující po posledním datu, kdy měl být nárok upraveným dobrovolně uspokojen.

Krajský soud, jako soud odvolací, projednal věc dle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.3.2005 (srovnej část I., bod 2. článku II. zák.č.59/2005 Sb., kterým se mění zákon č.99/1963 Sb. ve znění pozdějších předpisů), přezkoumal napadený rozsudek jakož i žalobu jemu předcházející, zopakoval důkaz upozorněním ze dne 20.6.2002, adresovaným žalovanému, záznamem o jednání z 23.7.2002 a fakturou žalobce ze dne 9.8.2002 a poté dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

Podle § 52 odst.1, písm.b) zák.č.449/2001 Sb: (ve znění účinném 27.2.2003), je uživatel honitby povinen hradit škodu, kterou v honitbě na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě, ovocných kulturách nebo na lesních porostech působila zvěř. Podle § 55 téhož zákona musí poškozený u uživatele honitby uplatnit nárok na náhradu škody na polních plodinách způsobené zvěří do 20 dnů ode dne, kdy škoda vznikla, ale (nejpozději) do 15ti dnů po provedené sklizni musí poškozený vzniklou škodu vyčíslit a

pokud se s uživatelem honitby o náhradě škody nedohodnou, jak to doporučuje zákon, a uživatel honitby ani ve lhůtě 60ti dnů po uplatnění nároku a vyčíslení škody tuto neuhradí, může poškozený, ve lhůtě jednoho měsíce (nikoli ve lhůtě 3 měsíců, jak nesprávně uvedl okresní soud), uplatnit svůj nárok u soudu. Nárok na náhradu škody způsobené zvěří zaniká, nebyl-li poškozeným (ve shora uvedených lhůtách) uplatněn.

Jak vyplývá z obsahu spisu, žalobce tvrdil a prokazoval, že škoda vznikla 23.7.2002 s tím, že za okamžik vzniku škody je nutno považovat tu dobu, kdy se ustálí poměry v tom směru, že plodiny pozbudou svých kvalitativních vlastností jako celku na jednotně osázeném lánu natolik, že se stanou pro sklizeň nepoužitelné. To se v daném případě, dle žalobce, stalo 23.7.2002 a od tohoto dne běží prekluzivní 20ti denní doba k uplatnění nároku, kterou dodržel. Dle žalobce z povahy ust. § 52 odst.1, písm.b) i § 55 odst.1 cit.zákona vyplývá, že každodenní poškození zvěří nelze posuzovat samostatně jako oddělené škodní události, neboť by tak nebylo možno škody na plodinách, dosud nesklizených. Zákon míní škodu vždy jako nedělitelný celek - jako jednu škodnou událost, postupně vznikající kumulací dílčích napadení plodin zvěří - k jejímuž definitivnímu vzniku jako celku dojde až okamžikem sklizně, kdy již dále nemůže dílčí poškození pokračovat. Okresní soud se s tímto stanoviskem žalobce ztotožnil a vznik škody datoval k 23.7.2002, kdy se na poli, kde právě začala sklizeň, sešli zástupci účastníků s Ing.J. [redacted], provedli prohlídku škod a o tomto setkání sepsaný zápis dodatečně podepsali.

Krajský soud se s tímto názorem neztotožňuje.

Zákon sice pojem škody nedefinuje, nicméně v právní teorii i praxi se za škodu považuje újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. penězi, a je tedy napravitelná poskytnutím majetkového plnění, především penězi. Při věcné škodě se rozeznává škoda skutečná a ušlý zisk. Skutečnou škodou se rozumí újma spočívající ve zmenšení majetkového stavu poškozeného, která vzniká v důsledku škodné události a v příčinné souvislosti s ní. Ušlým ziskem je to, čeho se mohlo poškozenému dostat při obvyčejném sledu událostí, nebýt vzniku škody a jde o majetkovou újmu spočívající

v tom, že se majetek poškozeného očekávaným způsobem nezhodnotil. V daném případě vznikla žalobci škoda skutečná, a to tak, že - při jednotlivých zásazích zvěře, k nimž docházelo zejména v průběhu dozrávání pšenice, tj. v době její mléčné zralosti a následné zralosti (viz posudek znalkyně k chování černé zvěře a důvodům tohoto chování) - došlo k poškození vysázené úrody, tedy stávajícího majetku žalobce. Nelze souhlasit s jeho názorem, že škoda vznikla teprve okamžikem sklizně jako definitivní celek a že správnost tohoto názoru vyplývá ze znění samotného ust. §§ 52 a 55 zák. o myslivosti. Ze shora citovaného ust. § 55. tohoto zákona podle krajského soudu jasně vyplývá, že zákon rozlišuje jednak okamžik vzniku škody a jednak okamžik, kdy tuto vzniklou škodu lze vyčíslit. Ukládá totiž poškozenému uplatnit u uživatele honitby škodu do 20ti dnů od jejího vzniku a současně tuto škodu vyčíslit, ovšem v případě vzniku škody na polních plodinách a zemědělských porostech, kdy ji lze vyčíslit teprve až v době sklizně, umožňuje její vyčíslení v dodatečné, 15ti denní lhůtě po provedení sklizně. O správnosti závěru krajského soudu svědčí i charakter lhůt, upravených v ust. § 55 zák. o myslivosti. Prekluzivní lhůtu k uplatnění nároku právní předpis vždy výslovně upravuje, protože je stanovena ve společenském zájmu v případech, kdy existence práva se může stát (vzhledem k typicky se vyskytujícím průvodním okolnostem) pochybnou a těžce dokazatelnou a kdy je proto třeba oprávněnému uložit povinnost, aby své právo v krátké době uplatnil tak, aby otázka jeho existence byla co nejdříve (dokud je to ještě snadnější) vyjasněna. Jak uvádí Ústavní soud ČR ve svém nálezu Pl. ÚS 34/03, v reakci na návrh na zrušení ustanovení § 55 cit. zákona pro ústavnosti odporující délku lhůt, předmětem úpravy zákona o myslivosti je odpovědnost za specifickou škodu, která reaguje - ve srovnání s obecnou úpravou odpovědnosti za škodu např. v občanském zákoníku - na určitý specifický případ, pro nějž je typické, že s uplynutím delšího časového období je škoda fakticky nezjistitelná a bylo by možno jen stěží poskytnout ochranu práv kterékoliv z dotčených stran odpovědnostního vztahu. Proto se ústavní soud neztotožnil s námitkou, že lhůty, které jsou zákonem o myslivosti zakotveny pro uplatnění nároku na náhradu škody, nejsou přiměřené. Jestliže vlastník pozemku obhospodaruje zemědělský pozemek, lze předpokládat, že stav výpěstků průběžně sleduje. Lhůta 20 dnů od vzniku škody se tak pro uplatnění nároku jeví naprosto přiměřená.

Jak vyplývá ze shora uvedeného, ve smyslu § 55 odst.1, písm.a/ zák.o myslivosti byl žalobce povinen uplatnit u žalovaného nárok na náhradu škody do 20ti dnů od jejího vzniku, tj. vždy od okamžiku, kdy se působení zvěře na poli projevilo v jednotlivých dnech či jiných vhodných časových úsecích (např.v rozmezí několika dnů, pokud zřetelná změna oproti předcházejícímu stavu nastala až v tomto časovém úseku), přičemž žalobci, u něhož se, jak shora uvedeno, předpokládá průběžná znalost o stavu pole před sklizní, nic nebránilo vždy další část vzniklé škody ve 20ti denní lhůtě u žalovaného uplatnit a v případě rozporu v názorech na její vznik, zadokumentovat tak, aby po provedení sklizně měl k dispozici vše potřebné ke zjištění rozsahu škody zvěří způsobené, jakož i důkaz o vzniku a příčině škody. Krajský soud, v souladu s okresním soudem, považuje dopis žalobce, adresovaný hospodáři žalovaného Karlu T. [redacted] z 20.6.2002, za pouhé upozornění, nikoli za uplatnění nároku na náhradu škody, byť - dle žalobce - již v té době začala černá zvěř škodu na poli působit. Z výpovědi společníků žalobce lze dovodit, že se škodou na poli postupně vzniklou důsledně nezabývali, a to až do počátku sklizně dne 23.7.2002, kdy iniciovali setkání se zástupci žalovaného a Ing.J. [redacted] na místě samém a kdy již, vzhledem k okolnostem, došlo k ukončení dalšího růstu škody. Pole samotné, v důsledku opatření, které žalovaný po písemném upozornění z června 2002 provedl, bylo v soustavném dohledu pouze z jeho strany - viz výpovědi členů, kteří prováděli hlídky a v té souvislosti vypovídali o škodě na poli a příčinách jejího vzniku (v podstatě shodně ji viděli pouze v povětrnostních podmínkách, popř. uváděli, že od doby ustanovení hlídek se již škoda nezvětšovala), přičemž žalobce nikdy nenabídl důkaz opaku, takže lze usoudit, že konkrétní přehled o stavu pšeničného pole v průběhu doby mezi 20.červnem až max. 23.červencem, neměl a pokud ano, pak na svá zjištění odpovídajícím a potřebným způsobem nereagoval a stav nezdokumentoval. Protože k uplatnění škody došlo až uvedeného 23.července 2002, což odpovídá jak výpovědi zástupců žalobce, tak výpovědi svědka T. [redacted] a Ing.J. [redacted], muselo by být prokázáno, že škoda vznikla v období od 3.7. do 23.7., tak aby byla zachována zákonná 20ti denní prekluzivní lhůta. Z celkového rozsahu škody způsobené zvěří, jak byl zjištěn Ing.J. [redacted] a potvrzen znalkyní, nelze žádným způsobem dovodit, která její část vznikla v rozhodné dvacetidenní době. Jednak je nepochybné, že škoda se začala projevovat již před 3.7.2002 a jednak sám

ng.J [redacted] o jehož věrohodnosti a objektivitě nepochybuje ani krajský soud, na dotaz okresního soudu uvedl, že známky poškození plodiny zvěří byli mladšího a staršího data, připustil možnost, že ke škodě došlo již v červnu a současně uvedl, že se stoprocentní jistotou nemůže okamžiku vzniku určit.

Vzhledem k tomu, že žalobce tvrdil a prokazoval, že škoda vznikla k 23.červenci a že tudíž dodržel zákonnou prekluzivní lhůtu k jejímu uplatnění, ovšem takto jím uvedený okamžik jejího vzniku nelze akceptovat, přičemž z provedených důkazů nelze zjistit kdy skutečně a v jakém rozsahu (ve vztahu k žalované částce) škoda vznikla, aby tak bylo možno dovodit, že k tomu došlo maximálně v období 20ti dnů před uplatněním nároku dne 23.7.2002, změnil krajský soud rozsudek okresního soudu v napadené části a žalobu v plném rozsahu zamítl, aniž se musel zabývat dalšími aspekty nezbytnými k úspěšnému uplatnění nároku dle § 55 zák.o myslivosti, tj. včasností vyúčtování rozsahu škody a včasností podané žaloby (§ 220 odst.1 o.s.ř.).

Protože rozsudek okresního soudu byl změněn, rozhodl krajský soud nejen o nákladech řízení odvolacího, ale současně i o náhradě nákladů za řízení před soudem prvního stupně (§ 224 odst.1,2 o.s.ř.).

Pokud jde o náklady, které byly v řízení zálohovány státem a které představují celkem částku 5.713,-Kč (znalečné, přiznané soudem znalkyni ve výši 7.713,-Kč bylo do částky 2.000,-Kč hrazeno zálohou, složenou žalobcem), povinnost k jejich náhradě uložil krajský soud neúspěšnému žalobci, když na jejichž náhradu má stát právo podle výsledku řízení (§ 148 odst.1 o.s.ř.) a u žalobce nejsou dány podmínky pro jeho osvobození od soudních poplatků.

Co se týká nákladů, které vznikly účastníkům, vzhledem k úspěchu žalovaného uložil krajský soud, v souladu s ust. § 142 odst.1 o.s.ř., žalobci povinnost k náhradě nákladů, které žalovanému vznikly v řízeních před soudy obou stupňů. Náklady za řízení před okresním soudem představují částku 10.870,-Kč (paušální odměna advokáta podle § 3 vyhl. č. 484/2000

Sb. ve znění účinném do 31.8.2006 z předmětu řízení 40.875,-Kč ve výši 10.420,-Kč; 6 x režijní paušál po 75,-Kč). Náklady vzniklé za řízení před odvolacím soudem představují částku 15.245,-Kč (soudní poplatek z odvolání 1.480,-Kč; paušální odměna advokáta podle shora uvedené vyhlášky /odvolací řízení bylo zahájeno před 1.9.2006/ z předmětu řízení 37.060,- ve výši 10.060,-Kč; 1 x režijní paušál 75,-Kč k úkonu učiněnému před 1.9.2006 podle § 13 odst.3 vyhl.č.177/96 Sb. ve znění účinném do 31.8.2006, a 1 x 300,-Kč k úkonu učiněnému po 1.9.2006, podle téhož ustanovení v aktuálním znění; cestovné 732,-Kč; náhrada za promeškaný čas za 4 půlhodiny po 100,-Kč dle § 14 odst.3 téže vyhlášky a 19% DPH jehož je práv.zástupce žalovaného plátcem a které, z částky 11.567,-Kč, činí 2.198,-Kč). Náklady vzniklé žalovanému celkem činí 26.115,-Kč a žalobci bylo uloženo je zaplatit ve lhůtě 15ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Proti tomuto rozsudku l z e podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku, k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Okresního soudu v Lounech.

V Ústí nad Labem dne 6. září 2007

JUDr.Božena Gestenová
předsedkyně senátu